

Inleiding: Richtlijnen voor Waterscouting activiteiten

In aanvulling op het HuisHoudelijkReglement Hoofdstuk 1 paragrafen 1.1 artikel 3 en 1.2 artikel 9 waarin bij de beschrijving van de verantwoordelijkheden en taken van de groepsvereniging en team van leidinggevend wordt verwezen naar landelijk opgestelde richtlijnen, beschrijft NTR2020 de richtlijnen voor water speleenheden en groepen waarnaar het HHR van Scouting Nederland verwijst.

Het NTR2020 beschrijft de richtlijnen:

1. Voor veilig varen door leden van Scouting Nederland
2. Voor veilig onderhoud aan varend materieel van waterscouting speleenheden en –groepen

Wat is de juridische kant van richtlijnen? Team Juristen Scouting Nederland geeft hieronder een toelichting:

1. Wet- en regelgeving

In het dagelijks taalgebruik is een richtlijn niets meer dan een "dringend advies". Soms kan een richtlijn wel bindend zijn, maar dan is dat meestal specifiek geregeld. Wanneer je als federale vereniging een richtlijn hanteert, is dat in principe niet bindend. Dat zou pas anders zijn, als je dat expliciet regelt (bijv.: je bepaalt in het HR van Scouting Nederland dat de groepsverenigingen gehouden zijn aan richtlijnen waterwerk van Scouting Nederland). Datzelfde geldt voor vrije termen als "basisniveau" of "minimumniveau", als je daar verder geen specifieke reglementaire verplichting aan koppelt.

Een richtlijn vanuit Scouting Nederland kán wel een rol spelen bij de uitleg van open normen in ons recht. De zeeverkennerleiding, hoewel vrijwillig, heeft natuurlijk verantwoordelijkheid voor de kinderen en een bepaalde zorgplicht (aan de ene kant juist omdat varen/zeilen gevaarzettend kan zijn, aan de andere kant in mindere mate omdat ouders de kinderen in een sport/spelsituatie doen begeven waar risico's hoger zijn).

Stel: een kind raakt gewond door een klapgijp en heeft een hersenschudding en een gebroken sleutelbeen. Bij de vraag of de leidingleden dan "onrechtmatig" hebben gehandeld en of die handeling "toerekenbaar" is - typisch van die open wettelijke normen waar ik het eerder over had - moet de rechter (in ultimo) een oordeel geven. Of daarbij brancherichtlijnen zijn gevolgd, kan dan wél een rol spelen. Ik zou als advocaat van het kind in ieder geval vast kijken wat ik of ik daar wat in kan vinden, terwijl ik als advocaat van een vereniging of leidinglid juist als eerste zou kijken of er concrete richtlijnen zijn en of die zijn opgevolgd. Zoiets concreet is immers niet in de wet geregeld (en dat kan in principe ook niet zo concreet).

Dus uiteindelijk wordt alles heel feitelijk ingevuld. En bij een voorbeeld van een klapgijp, terwijl de bootsman aanwezig was en in bezit was van Kielboot 3 én een boot met leidingleden in de buurt voer, tsja dan heb je praktisch alles gedaan wat van je verwacht kon worden, terwijl bij een voorbeeld van het niet dragen van een reddingsvest en het niet handhaven van een regel/richtlijn weer eerder aansprakelijkheid zal worden aangenomen, want hoe moeilijk is het nou om de kinderen te verplichten een reddingsvest te dragen en ze anders niet te laten varen?

Kortom, betekenisloos is een richtlijn zeker niet. Het kan een rol spelen bij beoordeling van open normen en toepassing daarvan in een concreet geval. Maar juridisch bindend is een richtlijn niet en evenmin niet nader geduide begrippen als "minimumniveau" en "gewenst niveau". Zou je dat wel willen, dan moet je daarvoor reglementaire basis hebben en om verwarring te voorkomen zou ik dan nooit voor de titel "richtlijn", maar "besluit" of "regeling" kiezen. Dan is het maar meteen duidelijk.

Team Juristen
Scouting Nederland